

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 26 czerwca 2015 r. Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi, w sprawie z wniosku (...) w Ł. udziałem (...) sp. z o.o. w R., (...) sp. z o.o. w S., (...) sp. z o.o. w B., Ł. M., T. S. i Naczelnika Urzędu Skarbowego w S.:

- zezwolił wnioskodawcy na złożenie do depozytu sądowego kwoty 74 877,93 złotych z tytułu faktury nr (...) wystawionej przez (...) spółkę z o.o. w R. w dniu 28 kwietnia 2014 roku;

- ustalił, że każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie.

Sąd Rejonowy wskazał, że w dniu 22.10.2012 roku wnioskodawca zawarł z konsorcjum firm, reprezentowanym przez lidera (...) sp. z o.o. w R. umowę dotyczącą realizacji zadania inwestycyjnego. W ramach inwestycji podwykonawcą (...) sp. z o.o. w R. była (...) spółka z o.o. w S.. Ponadto pismem z dnia 19.05.2014 r. lider konsorcjum poinformował wnioskodawcę, że (...) sp. z o.o. w B., Ł. M. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą Usługi (...) i T. S. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą (...) przedstawili wnioski o uznanie ich za dalszych podwykonawców załączając umowy podpisane ze Spółką (...). Nierozliczone prace zgłoszone przez (...) sp. z o.o. w S. zostały objęte fakturą nr (...) wystawioną przez (...) sp. z o.o. w R.. Natomiast Spółka (...) skierowała wezwanie do zapłaty bezpośrednio do (...) w Ł., który w tej sytuacji wstrzymał płatność z powyższej faktury.

Sąd I instancji wskazał na przepis art. 467 k.c., będący materialnoprawną podstawą wniosku. Wskazuje on przypadki pozwalające dłużnikowi na złożenie świadczenia do depozytu sądowego, m.in. kiedy powstał spór, kto jest wierzycielem. Odwołując się do treści art. 693¹ k.p.c., Sąd Rejonowy podkreślił, że w postępowaniu o złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego sąd nie bada prawdziwości twierdzeń zawartych we wniosku ograniczając się do oceny, czy według przytoczonych okoliczności złożenie do depozytu sądowego jest prawnie uzasadnione. W niniejszej sprawie zaistniała przesłanka z art. 467 pkt 3 k.c., bo ze względu na wezwanie wystosowane do wnioskodawcy przez (...) sp. z o.o. w S. o zapłatę należności z faktury wystawionej przez inną spółkę ((...) sp. z o.o. w R.) powstał spór, kto jest wierzycielem.

Sąd Rejonowy stanął na stanowisku, że nie jest koniecznym elementem postanowienia oznaczenie podmiotu, któremu ma być wydany przedmiot świadczenia z depozytu, ani warunku pod którym to może nastąpić. Orzeczenie w tym przedmiocie sąd wyda po rozpoznaniu wniosku o wydanie świadczenia złożonego do depozytu, na podstawie art. 693¹⁴ k.p.c.

Apelację od powyższego postanowienia wniosła (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w R. zaskarżając je w całości. Zarzuciła wydanie postanowienia o zezwoleniu na złożenie pieniędzy do depozytu sądowego bez wskazania warunków, pod którymi ma nastąpić wydanie przedmiotu świadczenia z depozytu sądowego.

Skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez wskazanie warunków, pod którymi ma nastąpić wydanie przedmiotu świadczenia z depozytu sądowego oraz zasądzenie od wnioskodawcy na jej rzecz kosztów postępowania za wszystkie instancje wraz z kosztami zastępstwa procesowego, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji z pozostawieniem temu sądowi rozstrzygnięcia o kosztach postępowania za wszystkie instancje.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja jest bezzasadna i jako taka podlega oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.

Jakkolwiek uczestniczka zaskarżyła postanowienie Sądu Rejonowego w całości, to jednak nie zakwestionowała jego prawidłowości co do zasady, ograniczając się do zarzutu, iż Sąd I instancji nie zamieścił w nim rozstrzygnięcia,

które powinno być wydane z urzędu. Nie budzi zatem wątpliwości, że Sąd Rejonowy trafnie ocenił wniosek jako zasadny i go uwzględnił. Należy zgodzić się z Sądem I instancji także co do tego, że nie jest konieczne, jednocześnie z zezwoleniem na złożenie świadczenia do depozytu sądowego, wskazanie podmiotu któremu przedmiot świadczenia ma być z depozytu wydany oraz określenie warunków, pod którymi ma to nastąpić. Wprawdzie utrwalona praktyka sądowa jest odmienna, ale brak omawianego rozstrzygnięcia nie jest błędem. Żaden obowiązujący przepis prawa, regulujący sprawy depozytowe, takiego wymagania nie zawiera.

W kontekście zarzutu apelacyjnego bardziej szczegółowego omówienia wymagają przepisy art. 693 k.p.c. i art. 693¹⁴ k.p.c.

Pierwszy z wymienionych przepisów określa wymagania stawiane wnioskowi o złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego. Należą do nich:

- określenie zobowiązania, przy wykonaniu którego składa się przedmiot;
- przytoczenie okoliczności uzasadniających złożenie;
- dokładne oznaczenie przedmiotu, który ma być złożony;
- wskazanie osoby, której przedmiot ma być wydany i warunków, pod którymi wydanie ma nastąpić.

Nie ma wątpliwości, że jeżeli wniosek o wszczęcie postępowania zawiera braki formalne, uniemożliwiające nadanie mu prawidłowego biegu, należy wezwać wnioskodawcę do jego poprawienia lub uzupełnienia w trybie art. 130 § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. pod rygorem zwrócenia wniosku. Wadliwe określenie warunków we wniosku i ich zaakceptowanie przez sąd skutkować może tym, że depozyt nie będzie mógł być odebrany.

Z kolei przepis art. 693¹⁴ k.p.c. stanowi, że na żądanie wierzyciela sąd postanowi wydać mu depozyt, jeżeli zachodzą warunki określone we wniosku o złożenie do depozytu. W judykaturze wskazuje się, że sąd w postępowaniu o wydanie depozytu nie jest uprawniony do badania i rozstrzygnięcia, czy wierzycielowi służy prawo żądania wydania i otrzymania depozytu. Uprawnienie sądu ogranicza się do sprawdzenia, czy treść wniosku dłużnika uzasadnia wydanie depozytu osobie żądającej wydania. Innymi słowy, sąd bada, czy żądający wydania depozytu jest wskazanym przez dłużnika we wniosku wierzycielem, któremu depozyt ma być wydany oraz czy spełniły się warunki, pod którymi depozyt ma być wydany. Nie rozstrzyga natomiast w tym postępowaniu żadnych sporów o prawo do depozytów, co jest konsekwencją ograniczonej kognicji sądu, który w postępowaniu o zezwolenie na złożenie świadczenia do depozytu nie bada prawdziwości wniosku.

Obydwa omawiane przepisy stanowią o warunkach wydania depozytu określanych we wniosku, a nie w postanowieniu sądu. Zatem możliwa do obrony jest koncepcja Sądu Rejonowego, zgodnie z którą w postanowieniu nie jest konieczne określenie podmiotu, na rzecz którego może nastąpić wydanie depozytu ani warunków pod którymi to nastąpi. Konieczne jest natomiast, aby było to wskazane we wniosku.

W realiach rozpoznawanej sprawy powodem złożenia świadczenia do depozytu sądowego jest spór co do tego, który z uczestników postępowania jest wierzycielem. Zatem wskazanie wierzyciela w postanowieniu o zezwolenie na złożenie świadczenia do depozytu sądowego nie było możliwe. We wniosku został natomiast prawidłowo określony warunek wypłaty świadczenia z depozytu sądowego, mianowicie ma to nastąpić na rzecz tego z uczestników postępowania, który wykaże, że jemu przysługuje wierzytelność. Warunek ten jest czytelny i możliwy do zbadania w postępowaniu o wydanie depozytu sądowego uprawnionemu.

Z powyższych względów, na podstawie art. 385 k.p.c. Sąd Okręgowy oddalił apelację.